

Naar een gezamenlijke werkagenda en programmering

G40 Themagroep Wmo, Jeugd, Onderwijs

Doel van de themagroep Jeugd-Wmo-Onderwijs is gezamenlijk een vuist te maken op relevante dossiers en individuele wethouders in de eigen stad meer handelingsruimte te bieden. Slimme, strategische agendering en focus zijn van belang om de meerwaarde van de bemoeienis van themagroep zichtbaar te maken. Er wordt daarom om een werkagenda gemaakt waarin een aantal thema's worden benoemd waar de themagroep zich de komende tijd op zal focussen. Per thema vragen we een (paar) wethouder(s) om op te treden als trekker/voorbereider. Tijdens de bestuurlijke themabijeenkomst op 7 september zijn de bestuurders in deelgroepen in gesprek gegaan over de werkagenda, op basis van een ambtelijk voorbereide lijst van met 10 thema's. Hieronder de opbrengsten van deze gesprekken.

Hoe willen we met elkaar werken?

Wat zeggen de wethouders over het doel van de themagroep en het proces?

- De bedoeling is om met elkaar beter inzicht te verkrijgen in achterliggende oorzaken van vraagstukken waarvoor we ons gesteld zien, zodat we gezamenlijk het verhaal goed kunnen vertellen en neerzetten.
- Maak een netwerk en verbind elkaar
- Uitgangspunt: lobby centraal en inspiratie lokaal
- Binnen dit netwerk kunnen we optreden als buddies naar elkaar op thema's en werkwijzen. Intervisie is daarop mooie aanvulling en kan door deelnemers al naar behoefte in of buiten de themabijeenkomsten om worden opgepakt.
- Leren van elkaar en van goede voorbeelden is belangrijk
- Lobby agenda VNG commissie laden vanuit de G40
- Integraal werken praktisch invullen door als wethouders bij elkaar langs te gaan:
  - a. Maak een werkbezoek programma
  - b. In een carrousel
  - c. Bestuurder staat centraal
- Kennis instituten en strategische partners actief betrekken

Verkenning Inhoud – Thema's

1. Optimaal benutten bestuurlijk speelveld

- G40 netwerk - potentie beter benutten door:
  - strakkere agenda met verdieping op ontwikkelthema's
  - focus op beperkt aantal lobbypunten
  - themagroepen stemmen optimaal onderling af
- Bij de uitwerking van deze agenda, potentie beter benutten door:
  - G40 gemeenten als spil van de regio
  - G40 gemeenten houden elkaar scherp:
    - Intervisie themagewijs
    - Intervisie gemeenten onderling
  - G40 gemeenten als strategisch (gespreks-)partner, uitbaten IBP gedachte

DOEN!

Wethouders aan het woord:

- Een belangrijk thema, dat consequent bij alle thema's aandacht vraagt.
- Er is behoefte aan een G40 memo waarin overzicht wordt gegeven van de belangrijkste ontwikkelingen. Wat speelt nu waar op welke tafel?
- Verbinding met VNG goed maken, proactief aankondigen als er beleids- lobbyzaken zitten aan te komen (concreet: sommige deelnemers hebben behoefte om de VNG-commissiestukken ook te ontvangen/mee te lezen/input mee te geven).
- Er is behoefte aan overzicht wat er waar wordt besproken. Bijvoorbeeld via een nieuwsbrief: wat komt waar op tafel, welke brieven gaan er naar ministerie? En wat moeten we als gemeenten daarin doen?
- Steeds strategische gesprekspartners bij de thema's uitnodigen voor verdieping.

2. Beheersen van financiële kaders

- Sociaal domein kent oplopende tekorten (m.n. in de jeugdhulp), begrijpen we de oorzaken en verschillen?
  - Monitoring en analyse
  - Benchmark
- Aan welke knoppen kunnen we draaien om beheersing te bereiken?
  - Hebben we zicht op de (financiële) effecten van 'maatwerk als norm/de bedoeling centraal'?
  - Welke andere kansrijke interventies zien we?
  - Hebben we effectieve mogelijkheden om op te schalen bij casuïstiek buiten de invloedssfeer van de gemeente?
- Betere verbinding met programma sociaal domein als ontwikkelend netwerk van directeuren.

DOEN!

Wethouders aan het woord:

- Belangrijk, we kunnen hier niet omheen! Maar ook: we moeten ons niet door de financiële kaders laten gijzelen. Gegeven het feit dat je adequate hulp wil leveren, moet je kijken naar efficiënte investeringen.
- Er is grote behoefte aan meer kennis op het vlak van maatregelen, waar doe je goed aan als wethouder? Welke modellen zijn nu 'bewezen effectief'? Wat is er aan instrumentarium voor handen? Koppel dit thema ook aan een stuk techniek en kennis.
- Kunnen we inzichtelijk maken wat je het beste op welke schaal kan doen?
- In de lobby met het Rijk strategisch insteken op verdeling van middelen over de systemen/wetten heen.
- Verbinding leggen met de werkgroep financiën van de G40 en de VNG-commissie

3. Stevige verbinding met zorgverzekeraars

Stedennetwerk
G40

- Partnerschap en gezamenlijke agenda ontwikkelen:
  - samen met VNG
  - focus op inhoudelijke thema's (zie rest top 10) en best practices
  - schakelen op drie niveaus: landelijk, regionaal en lokaal
- Samen optrekken ten aanzien van :
  - uitwerking Preventieakkoord
  - uitwerking diverse Zorgakkoorden
  - uitwerking thema's

Prio

Wethouders aan het woord:

- Belangrijk! Zorgverzekeraars en gemeenten zijn samen financier van zorgkosten en belanghebbend om deze beheersbaar te houden. Laat VNG overall op samenwerking gemeenten-zorgverzekeraars insteken, meerwaarde in deze werkgroep is 1) goede samenwerkingsvoorbeelden delen en in overleg met zorgverzekeraars opschalen, 2) bespreken concrete thema's in grote steden met gezamenlijk belang (oa GGZ)
- Wat zijn de consequenties van de Zorgakkoorden voor gemeenten?
- Maak er een tripartite overleg van. Betrek bij het gesprek met de zorgverzekeraars ook de zorginstellingen.
- Strategische samenwerking met bondgenoten, landelijk, lokaal en in de regio: hoe komen we tot een rijker geluid en krachtiger stellingnames? Elke vrijdag een brancheorganisaties aan tafel?

4. De beweging naar voren versterken

Stedennetwerk
G40

- Gezondheid als waarde centraal
  - Wegnemen van barrières voor ongezondheid
  - Relatie met Preventieakkoord
  - Gebruik de kennis: preventiematrix (zie onder vroegsignalering)
- Het clientperspectief en -potentieel echt centraal in de aanpak
  - Hoe geven we dat vorm 'in de wijk'? (wijkteam, CJG, huisarts, school maatsch. Werk)
  - Hoe geven we dat vorm in de toegang?
  - Betrekken ervaringsdeskundigheid
- Op- en afschalen over systeemgrenzen heen
  - Wegnemen van drempels/tegenstrijdigheden in Jeugdwet/Wmo/Wlz/Zvw (oa leeftijdsgrenzen)
  - Wat zijn passende afsprakenkaders (partnerschap/subsidie of harde inkoop)?
- Herijken relatie met het onderwijsveld

Prio

Wethouders aan het woord:

- Rust en ruimte om te transformeren, integraal te werken
- Op- en afschalen! Is wel erg op het systeem gebaseerd. Wat als we nu eens alles van tafel halen: hoe richten we het dan in? En hoe verbinden we dat met wat we nu hebben?
- Belangrijk maar stapje verder, gezondheid mag een veel prominentere rol! Komt nu op de agenda niet expliciet als thema terug en daar is wel breed behoefte aan. Mogen we best radicaal in zijn: beweging naar de voorkant is een systeemuitdrukking en zegt niemand iets, met het sturen op gezondheid/gezonde samenleving zeggen we hetzelfde en gaan we misschien nog wel stapje verder.
- Hoe kan het landelijk Preventieakkoord de regionale aanpakken versterken?
- Hoe benutten/sturen we GGD'en was een concrete vraag.
- GezondIN: hoe kunnen we die gebruiken?

5. Doorontwikkeling MO | BW | GGZ

- Wat is de impact van de doordecentralisatie/ontwikkeling in onze gemeenten/regio's? (o.a. Dannenberg)
  - Op inhoud: impact van ambulantisering in de wijk
  - Op financiën: verdeelmodel en uitname 'psychische stoornis' bij BW
  - Op instrumentarium: handelingsperspectief GGZ-professionals in de wijk
- Betekenis en consequenties Wet verplichte GGZ voor gemeenten
- Betekenis en consequenties schakelteam Personen met verward Gedrag
- Afstemming met zorgverzekeraars (oa aanpakken wachtlijsten GGZ)

Wethouders aan het woord:

- Meningen verschillen. De ene groep vindt dit thema erg belangrijk, de andere groep heeft enkel behoefte om goed op de hoogte te blijven en ingeseind te worden op moment dat er lobby o.i.d. moet plaatsvinden.
- Kunnen we de grote verschillen per regio ook eens productief maken? Biedt een dergelijke tekening van deze verschillen mogelijke knoppen die je anders mogelijk minder ziet?
- Verwarde personen, maatschappelijke opvang: hoe zorg je nou dat veiligheid van de mensen die verward gedrag vertonen wordt gegarandeerd, maar ook van de omgeving.
- Heb ook oog voor huisvestingsvraagstukken.

6. Kinderen in armoede

- Breed sociaal thema maar prominente relatie met deze werkgroep:
  - Om te voorkomen/er vroegtijdig bij te zijn
  - Juiste instrumentarium in te zetten
  - Om financiële impact op (jeugd-)zorg en onderwijs te verkleinen
- Kennis delen op best practices vroegsignalering en interventies:
  - Mobility Mentoring
  - Aanpak Instituut Publieke Waarden/CZ/gemeenten Den Haag & Breda
- Beter benutten signalering in (hoger) onderwijs
- Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering

NB Via Bestuurlijke netwerkdag vanwege relatie met bestuurlijke themagroep Sterke Keten Participatie

Wethouders aan het woord:

- Belangrijk thema, hoe eerder we hiermee aan de slag kunnen hoe beter (opgenomen in de Miljoenennota)
- Maar ook: niet specifiek voor deze werkgroep. Is cross-over tussen een aantal werkgroepen binnen de Sociale Pijler (themagroep Armoede/Schuldhelp en themagroep Sterke Keten Participatie) en leent zich bij uitstek voor nadere, gezamenlijke uitwerking op een Bestuurlijke Netwerkdag.
- Daarbij ook aandacht voor middeninkomens, tweeverdieners die nauwelijks kunnen rondkomen.

7. Vroegsignalering jeugd

Stedennetwerk
G40

- Aangrijpingspunten voor een gezonde ontwikkeling van jeugd?
  - Obesitas
  - GGZ problematiek/depressie/angst
  - Middelen/drugsgebruik/verstaving
  - Kindermishandeling/huiselijk geweld
  - Vechtscheidingen
  - Pesten
  - Jeugdcriminaliteit
  - Radicalisering
  - Tekortschietend opvoedklimaat in de leefomgeving van het kind
  - Opgroeien in armoede
  - Schoolverzuim/schooluitval/thuiszitters
- Achtergronden:
  - Stijgende zorgvraag, analyse Micha de Winter
  - Arbeidsperspectief (V)MBO
  - Jongerenhuisvesting (afstemmen met themagroep wonen – welzijn – zorg)
  - Reel verwachtingsperspectief jongeren op het leven
- Grip krijgen.
  - Preventiematrix Jeugd NJI ca.
  - Ambities en niveaus bepalen

Prio

Wethouders aan het woord:

- Belangrijk, maar stapje verder! We gaan teveel uit van huidige systemen waarbinnen we er eerder bij willen zijn (vroegsignalering). Met werkgroep behoefte om daar overheen te kijken: wat vragen we als samenleving van onze kinderen/jeugd en hoe verhoudt zich dat tot een gezonde ontwikkeling (preventie). Ook hier werd thema gezondheid expliciet genoemd, met name ook rol GGD en JGZ.
- Het belang van het onderwijs als vindplaats vraagt om heroriëntatie op relatie met onderwijs. Onderbelicht, kunnen we veel meer me!
- De jeugdzorg als rizoom. Tegengaan van medicalisering, agenderen van de druk die de jeugd ervaart. Hoe ziet een samenleving eruit waar de jeugd geen druk ervaart?
- Hoe betrek je de jeugd zelf?
- Betrekken van kennisinstellingen/ NJI

Plus rol onderwijs!

8. Bestuurlijke aspecten van de uitvoering

Stedennetwerk
G40

- Uitvoering heeft vele gezichten:
  - De toegang, 'het gesprek'
  - Accountmanagers inkoop & subsidierelaties
  - Toezicht en handhaving
- Welke kwaliteit, inclusief privacy, is nodig?
  - Werkt het T profiel wel of willen we toch specialiseren op jeugd, ouderen en GGZ?
- Welke boodschap wordt de toegang op pad gestuurd?
  - WRR: hoeveel kan het eigen netwerk / eigen kracht?
- Integrale toegang versus gespecialiseerde toegang versus toegang door huisartsen en specialisten
- Toegang als gezicht van de gemeente, wat willen we uitstralen?
- Wanneer is een casus politiek relevant?
- Relatie met de gemeenteraad
  - Verantwoording in getallen en verhalen

Wethouders aan het woord:

- De meningen verschillen. De ene groep vindt dit geen prioriteit, de ander vindt het thema wel belangrijk en ziet bijvoorbeeld ook de aspecten als leegloop van personeel en de samenwerking in o.a. GR'en als belangrijke onderwerpen om hieronder te scharen.

9. Veilig Thuis & Vrouwenopvang

- Veilig Thuis
  - Op afstand of nabij?
  - Kwaliteit
  - ketensamenwerking
- Integratie vrouwenopvang naar MO-BW?
  - Crisisopvang?
  - Ambulantisering
  - bekostiging
- Regionale samenwerking of focus op lokale ketens?
  - Duvo en
  - Rol centrumgemeente
  - Relatie toegangen op wijkniveau
- Stroomlijnen relatie met de veiligheidsketen:
  - Jeugdprostitutie
  - Casus overleggen

Wethouders aan het woord:

- Niet genoemd als prioritair thema, enkel behoefte om goed op de hoogte te blijven en ingeseind te worden op moment dat er lobby o.i.d. moet plaatsvinden.

Actualiteit / aanvullingen op de hierboven genoemde thema's

- Onderwijs! Thema breed oppakken, meer dan alleen passend onderwijs (curatieve insteek), het onderwijs is vindplaats en kan veel meer preventief worden ingezet
- Jeugd dossier zien in de volle verbinding, 16-27 dossier
- Integrale Kindcentra
- Onderwijs /Mbo en VSV problematiek.
- Kwetsbaarheid van jongeren (zwerfjongeren zelfmoord onder jongeren)
- Vechtscheidingen

Programmering 2018 - voorstel

Op basis van de opbrengst, stellen we voor dat:

DOEN!

Voor elk inhoudelijk thema dat we bespreken er in de uitwerking wordt meegenomen:

- Het bestuurlijke speelveld (wat gebeurt waar, wat doen wij?)
- Inzicht opbouwen ten aanzien van opbrengst van maatregelen en instrumentarium zowel in termen van het realiseren van de inhoudelijke bedoeling als efficiënte inzet van middelen (beheersbare ontwikkeling sociaal domein)?

PRIO

De bestuurlijke themagroepen in 2018 als volgt worden geprogrammeerd:

- 5 oktober: Gezonde ontwikkeling van onze jeugd en verkenning op het dossier Onderwijs
- 7 december: Op en afschalen in samenwerking met zorgverzekeraars